

Normy, pojímající svým působením majetkovou oblast, v jejímž rámci se realizují vztahy mezi manžely, popř. mezi manžely a osobami třetími, nacházejí výraz v pojmu manželské majetkové právo. S uzavřením manželství nastupuje zvláštní modifikace práva závazkového a vlastnického. Jde-li o oblast práva vlastnického, vzniká jakési dvojí vlastnictví ke společnému majetku manželů, předmětné hodnoty jsou tímto okamžikem součástí společného jmění manželů (jeho úpravu najdeme v občanském zákoníku, č. 40/1964 Sb.). Každý manžel je vlastníkem celé věci, má právo věc držet, užívat, je však omezen stejným právem druhého manžela (R 42/1972). Pro oblast práva závazkového platí, že závazky, které jsou spjaté s majetkem ze společného jmění a které vzniknou za trvání manželství ve vztahu ke třetím osobám, jsou zásadně závazky solidárními (občanský zákoník tuto problematiku řeší v rámci režimu společného jmění manželů). Významný je i dopad uzavření manželství na bydlení manželů.

Občanský zákoník obsahuje regulaci společného nájmu bytu manžely, částečně diferencovanou v závislosti na tom, zda jde o byt družstevní či nikoliv. Zrod manželství se promítá i do dědického práva, manžel se stává spolu s dětmi zůstavitele dědicem v první dědické skupině (občanský zákoník). Dále uzavřením manželství vzniká mezi manžely vyživovací povinnost, což souvisí s povinností manželů si pomáhat a s hospodářským posláním rodiny (její úpravu najdeme v zákoně o rodině, č. 234/1992 Sb.). Jde svou podstatou o právo osobně majetkové.

Kromě dopadů uzavření manželství na majetkovou oblast můžeme pozorovat i změny ve sféře mimomajetkové, jakými jsou např. založení první domněnky určování otcovství (zákon o rodině), získání statusu osoby blízké (občanský zákoník), popř. stavení běhu promlčecí doby (občanský zákoník).